

HELENA ŠTIMAC-RADIN, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova o udjelu žena u vlasti:

U novom Saboru mora biti 30 posto žena!

Daniel RADMAN

Zakon o ravnopravnosti spolova, donesen 2008. godine, traži da sve političke stranke i nezavisni predlagatelj(ce) lista moraju voditi računa o uravnoteženoj zastupljenosti spolova, i to tako da "podzastupljenog spola" (čitaj: žena!) ne bi smjelo biti manje od 40 posto.

Slijede nam prvi parlamentarni izbori nakon donošenja zakona, pa tek treba vidjeti koliko će zakon polučiti rezultata s obzirom na to da (za sada) nisu uvedene sankcije za njegovo nepoštovanje. Zakon predviđa sankcije, ali tek nakon trećeg izbornog ciklusa od njegovog donošenja. Zakonodavac, tj. parlament, političkim je strankama time ostavio prijelazno razdoblje da same razviju rodne programe, da demokratski sazru. Postoje prigovori da su sankcije trebale uslijediti odmah, no mislim da smo i ovim uspjeli napraviti pomak. Vladin Ured za ravnopravnost spolova na lokalnim izborima 2009. vodio je kampanju za povećanje udjela žena u predstavničkim tijelima vlasti pod nazivom "Uravnotežimo se", a sad smo je pokrenuli i za parlamentarne, i mislim da smo do danas uspjeli nametnuti pitanje po-

došlo do napretka, a naravno da treba čekati i rezultate izbora i vidjeti koliko će žena biti izabrano u parlament - kaže Helena Štimac-Radin, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova.

▼ Koliko je bitno da stranke same prepoznaju ovaj problem, a ne samo da im se nameću sankcije?

na dnevni red.

▼ Do ovog trenutka imali smo najviše 25 posto žena u Saboru, a to je na "europskoj razini"?

- Podzastupljenost žena u politici problem je svuda u Europi, uz izuzetak skandinavskih zemalja, a u nekoj mjeri i Španjolske, koja je uvela kvote za sve razine vlasti. Hrvatska je bila na razini prosjeka zemalja članica EU, a zanimljivo da je manje žena od hrvatskog imao i parlament Velike Britanije i Francuske... Mi u Hrvatskoj smo skloni komentirati kako je kod nas situacija katastrofalna, međutim, ako usporedimo cijeli niz pokazatelja, ne stojimo tako loše. Naprotiv, u mnogim zemljama mnogo je gora situacija. Ali, naravno, nama to nije nikakva utjeha, Mi već deset godina, od izbora 2000., imamo 20-25 posto žena u Saboru, a ovi izbori su vrijeme da se probije barijera i napravi iskorak od najmanje 30 posto žena u Saboru.

▼ Ako je u parlamentu situacija podnošljiva, na lokalnim razinama ostao je veći problem?

- Nema dovoljno žena u tijelima vlasti na lokalnoj razini, to je jasno, a zato je Ured i pokrenuo spomenutu kampanju uoči posljednjih lokalnih izbora. Udjel žena u županijskim skupštinama i gradskim vijećima uspio se povećati za 7 posto, što je dobar rast, a ako bismo taj porast uspjeli ostvariti i u parlamentu, mislim da bi to bio uistinu dobar rezultat. ■

“ Udjel žena u županijskim skupštinama i gradskim vijećima na posljednjim izborima uspio se povećati za 7 posto, takvo povećanje treba nam i u parlamentu

litičke participacije žena u predstavničkim tijelima vlasti kao važno političko pitanje. O tome se dosta govori, analiziraju se liste iz rodnog aspekta, a i mediji su iskazali interes. Sama činjenica da je to postala važna politička tema važan je korak naprijed. Tek očekujemo pregled lista, iako čujemo da sve stranke kažu da će poštovati zakonske odredbe. Uostalom, zakon je u Saboru donesen konsenzusom, pa je najmanje što možemo očekivati da ga stranke i poštuju. Ne bih htjela da izgovor za nepoštovanje ovih odredbi zakona bude to što su pojedine liste koalicijske - a to se moglo čuti od pojedinih stranaka - pa da su ovisni o partnerima. To ne trebao biti izgovor. Mi ćemo pratiti sastav lista i vidjet ćemo nakon njihovih predaja je li

- Radi se o borbi za moć unutar svake stranke. Nedavno sam dala izjavu da muškarci neće dobrovoljno pristati da izidu iz Sabora, jer da bi ušlo više žena u Sabor jasno je da bi ostalo manje mjesta za muškarce. U svim strankama velika je bitka za mjesta na izbornim listama, a tu su žene izvlačile deblji kraj. Ne slažem se s tvrdnjom, što se često može čuti kao razlog, da nema dovoljno žena u političkim strankama. Itekako ih ima i itekako su zainteresirane za visoke pozicije na listama, i u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, ali još uvijek strankama dominiraju muškarci. Dovoljno je pogledati sastav tijela stranaka, od državne do lokalne razine njima dominiraju muškarci. Odgovornost da se to promijeni je i na ženskim organizacijama političkih stranaka, koje bi ovo pitanje trebale postaviti